

“สันติพงษ์ มูลฟอง”

กับศรัทธาแห่งความเท่าเทียม

Santiphong Moonfong and the faith in egalitarian

ในโลกแห่งจินตนาการอันบริสุทธิ์ เด็กทุกคนควร
จะได้รับสิทธิขั้นพื้นฐานและโอกาสในการเรียนรู้อย่าง
สมวัยเพื่อเป็นทักษะในการใช้ชีวิต ก่อนจะเติบโตเป็น
กำลังสำคัญของชาติต่อไป อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันกลับ
ยังมีเด็กไร้สัญชาติที่เกิดและเติบโตในพื้นที่ชายขอบ
ของประเทศไทย ซึ่งขาดการเหลียวแลเอาใจใส่จาก
สังคมเท่าที่ควร จนกรณีดังกล่าวกลายเป็นปัญหา
ในการพัฒนาสังคมไปสู่ความเท่าเทียม

ที่ว่า “สันติพงษ์ มูลฟอง” ชายหนุ่มนักสู้แห่งอำเภอ
สบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน เป็นคนหนึ่งที่ไม่ได้มองปัญหานี้
อย่างผ่านเลย ด้วยประสบการณ์ที่เคยเห็นเด็กต่างด้าว
ถูกใช้แรงงานข้ามวันข้ามคืนจากนายจ้างโดยไม่ได้กิน
ไม่ได้นอน เป็นแรงผลักดันให้เขาตระหนักถึงความสำคัญ
ของสิทธิและความเท่าเทียมของเด็กไร้สัญชาติอย่างจริงจัง

ในช่วงแรกของการทำงาน แม้จะมีปัญหามากมายหลาย
ด้านที่เป็นอุปสรรค เช่น กฎหมายที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการเข้า
ไปทำงานบนพื้นที่เชิงเขา ทั้งนี้เป็นเพราะผู้ที่ได้รับอนุญาตนั้น
ต้องขึ้นทะเบียนกับกระทรวงมหาดไทย รวมทั้งต้องรายงานตัว
ต่อคณะกรรมการชาวเขาจังหวัดทุก 4 เดือน ตลอดจนปัญหา
จากการขาดข้อมูลความรู้ด้านกฎหมาย ซึ่งเป็นเรื่องละเอียด
อ่อนในการดำเนินงาน เป็นต้น

อย่างไรก็ดี ปัญหาเหล่านี้มิได้บั่นทอนกำลังใจอันเกิดจาก
ความมุ่งมั่นของสันติพงษ์ ให้ลดน้อยถอยลงแต่อย่างใด

**In an innocent and imaginary world,
every children deserve a basic right and
opportunity to learn life skills according
to their ages before growing up to be
a vital force for the country. However,
in reality, that is not the case; many
stateless children who are born and
raised along Thai border are neglected**

**and not given proper attention from society.
The situation has been so worse that it becomes
a social development problem for equality.**

Yet, “Santiphong Moonfong” a young male fighter from
Sop Moei District, Mae Hong Son Province is among
others who never overlook this dilemma. His experience
of witnessing stateless children forced to work around
the clock without sleep, made him fully realize the vitality
of rights and equality of individual one of them.

At the outset of his work, all sorts of problems struck
e.g. the laws unhelpful for his work. Because, in order to
be authorized person to work in the area, he needed to
be registered with Ministry of Interior and report to Hill
tribe Committee of the province every four month. Another

เขากลับเดินทางศึกษาข้อกฎหมายต่างๆ อย่างจริงจัง เช่น พระราชบัญญัติสัญชาติ ระเบียบการศึกษา ควบคู่กับการสร้างเครือข่ายการประสานงานกับภาคีผู้มีส่วนได้เสียด้วยกัน เช่น สภานายความ นักวิชาการกรมการสิทธิชุมชน ซึ่งมีส่วนช่วยในการวางแผนปฏิบัติงานของเขาได้เป็นอย่างดี จนสามารถจัดตั้ง “ศูนย์พัฒนาเครือข่ายเด็กและชุมชน” เพื่อขยายผลในการทำงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

สันติพงษ์เล่าถึงการทำงานในช่วงนั้นว่า “ราว พ.ศ. 2540 บริเวณพื้นที่บ้านท่าเรือ อำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน เป็นพื้นที่ที่มีชาวบ้านไร้สัญชาติ ซึ่งไม่มีบัตรประจำตัวอยู่เป็นจำนวนมาก ทั้งๆ ที่พวกเขาอาศัยอยู่มานานกว่า 30 ปีแล้ว บางครั้งชาวบ้านแค่ออกจากพื้นที่มาซื้อสิ่งของจำเป็น ไม่ได้มีเจตนาหนีเข้าเมือง แต่ต้องถูกทางการจับกุม เพราะยึดเรื่อง

ความมั่นคงของชาติเพียงด้านเดียว พวกเขาจึงได้รวมตัวกันเพื่อหาทางออกของปัญหา โดยเริ่มจากเป็นผู้ทำหน้าที่ประสานงานระหว่างภาครัฐกับชุมชนในการสร้างความเข้าใจ และให้ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับสิทธิขั้นพื้นฐานที่ชาวบ้านกระทำได้ เมื่อมีเครือข่ายที่เข้มแข็งดีแล้ว เราจึงจัดทำทะเบียนประวัติบุคคล เพื่อจัดทำบัตรประจำตัวของผู้อาศัยอยู่ในพื้นที่สูงได้สำเร็จใน พ.ศ. 2546”

ตลอดเวลา 6 ปี กับการทำงานอย่างจริงจังต่อเนื่อง จนสามารถข้ามผ่านปัญหาและอุปสรรคนานัปการได้สำเร็จ ปัจจุบัน สันติพงษ์และ “ศูนย์พัฒนาเครือข่ายเด็กและชุมชน” ยังคงทำหน้าที่ซึ่งเปรียบเสมือนปราการปกป้องสิทธิของผู้คนในพื้นที่ห่างไกล โดยมีบทบาทในการประสานงาน ให้คำปรึกษาในกรณีละเมิดสิทธิเด็กและสตรี พร้อมพัฒนาศักยภาพของเด็กพลัดถิ่นตามความสนใจของตนเอง ตลอดจนปลูกฝังแนวคิดการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมให้แก่ชุมชนผู้ไร้สัญชาติ เพื่อส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็ง

แม้จะเป็นเพียงเสียงเล็กๆ ในกระแสสังคม ทว่าความมุ่งมั่นตั้งใจในการทำงานของสันติพงษ์ กลับก่อให้เกิดเป็นความดีงาม สร้างชื่อให้กังวานไกล เพื่อประโยชน์สุขของการอยู่ร่วมกันภายใต้ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์อย่างเท่าเทียมบนผืนแผ่นดินไทยสืบไป

problem arose due to illiteracy of the laws which is quite a delicate issue.

Despite these hindrances, his strong morale did not even suffer. He had marched forward to seriously study laws e.g. nationality laws, education regulations as well as create network with other party sharing the same ideology – Lawyers Council of Thailand and community rights academician which are instrumental in planning his operation. At last, “**Children and Community Network**” was finally founded to extend the work for more efficiency.

แม้จะเป็นเพียงเสียงเล็กๆ ในสังคม กว่า การแก้ปัญหา ความเหลื่อมล้ำด้านสิทธิมนุษยชน เพื่อช่วยให้ผู้ไร้สัญชาติ ได้รับสิทธิที่พึงได้ นั้น สามารถเริ่มต้นได้ด้วยการหว่าน เมล็ดพันธุ์แห่งความหวัง และสร้างศรัทธาแห่งการให้ ร่วมกันของทุกคนในสังคม

Though it is just a small voice in society, the solution for inequality on human rights to offer assistance for stateless people deserving their rights, can begin with planting seeds of hope and faith for everyone to live together.

Santipong spoke about his work in the past that “Around 1997, at Ban Tha Ruea, Sop Moei District, Mae Hong Son Province where many stateless villagers without identity card resided, those people could not leave the area to buy anything despite the fact that they had been there for over 30 years. They did not intend to escape to the city but they were arrested due to a national security agenda alone. We had to group together to figure out the solution. First, we worked as a coordinator between government and community to enhance understanding and information regarding a basic foundation given to the villagers. When the network became stronger, we thus made a record of each individual for issuing identification cards for residence in the mountain in 2003.”

For the past six years of serious and continuous work, he could overcome all complexities. Today, Santipong and “The Children and Community Development Center” are working as a guardian of rights of people in remote areas. Their prevalent role is to coordinate and offer advice for children and women right violation cases as well as develop potential of children immigrants to suit their own interests. As well, the work also involves awareness instillation of environment conservation for stateless people to strengthen the communities.

Although it is just one tiny voice in the whole world, Santipong’s strong determination is virtuous work widely hailed from the society for the happiness of mutual living with perpetual and dignified human pride of being egalitarian on the land of Thais.